

KLIIMAMINISTEERIUM

K Ä S K K I R I

Tallinn

30.08.2023 nr 1-2/23/360

Keskkonnaministri 07.07.2016 käskkirja nr 636 ja
18.03.2020 käskkirja nr 126 muutmine

Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse § 16 lõike 1 alusel:

1. Keskkonnaministri 7.07.2016 käskkirjas nr 1-2/16/636 „Toetuse andmise tingimuste kehtestamine meetme tegevuste 7.2.3 „Kuivendatud, ammendatud ja hüljatud turbaalade korrastamine“ elluviimiseks ja meetme tegevuste 2014–2023 tegevuskava ja eelarve 07.07.2016 kinnitamine“ tehakse järgmised muudatused:
 - 1.1. käskkirja lisa 1 „Toetuse andmise tingimused ja kord“ asendatakse käesoleva käskkirja lisaga (Lisa 1);
 - 1.2. käskkirja lisa 2 „Tegevuskava ja eelarve aastateks 2016–2023“ asendatakse käesoleva käskkirja lisaga (Lisa 2).
2. Keskkonnaministri 18.03.2020 käskkirjas nr 1-2/20/126 „Toetuse andmise tingimuste, tegevuskava ja eelarve kinnitamine meetme tegevuse 8.1.7 elluviimiseks vooluveekogude kaitse korraldamiseks aastateks 2019–2023“ tehakse järgmised muudatused:
 - 2.1. käskkirja lisa 1 „Toetuse andmise tingimused ja kord“ asendatakse käesoleva käskkirja lisaga (Lisa 3);
 - 2.2. käskkirja lisa 2 „2019–2023 eelarve ja tegevuskava“ asendatakse käesoleva käskkirja lisaga (Lisa 4);

Käskkirja saab vaidlustada 30 päeva jooksul arvates selle teatavastegemisest esitades vaide Kliimaministeeriumile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras, arvestades perioodi 2014–2020 struktuuritoetuste seaduse §-i 51.

(allkirjastatud digitaalselt)
Kristen Michal
minister

Saata: Rahandusministeerium; Riigimetsa Majandamise Keskus; SA Keskkonnainvesteeringute Keskus; Riigi Tugiteenuste Keskus

Keskkonnaministri 07.07.2016 käskkirja nr 636
Lisa 1

Toetuse andmise tingimused ja kord

1. Reguleerimisala

Käskkirjaga reguleeritakse prioriteetse suuna 7 „Veekaitse“ meetme 7.2 „Saastunud alade ja veekogude korrastamine tegevuse 7.2.3 „Kuivendatud, ammendatud ja hüljatud turbaalade korrastamine“ raames toetuse andmise ja kasutamise tingimusi ja korda.

2. Toetuse andmise eesmärk

Toetust antakse ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020 prioriteetse suuna 7 „Veekaitse“ eesmärgi, milleks on „Korrastatud saastunud alad, veekogud ja märgalad“ tulemusnäitaja, milleks on „taastatud veerežiimiga mahajäetud kaevandatud turbaalade üldpindala 2000 ha“, saavutamiseks.

3. Toetatavad tegevused

Ammendatud ja hüljatud turbaalade korrastamiseks vajalikud tegevused: veerežiimi taastamiseks vajalike korrastamisprojektide koostamine; keskkonnamõju hindamiste läbiviimine; vajadusel veerežiimi taastamine koos turbasammalde diaspooride külviga ning korrastamise tõhusust toetava seire korraldamine ja avalikustamise läbiviimine. Tegevuse ulatus on üleriigiline ning on plaanis läbi viia 2023. aastaks. Antud projektis loetakse jääksooks kõiki turba kaevandamisega mõjutatud, ammendatud ja hüljatud (sh eelkuivendatud) kaevandusalad. Ammendatud aladeks loetakse jääksoid, kust kaevandamisväärtus turbavaru on väljatatud. Hüljatud alade hulka kuuluvad jääksood, kus mingil põhjusel on kaevandustegevus alal katkenud, näit. firma pankrotistumine, maaomaniku või maa otstarbe muutumine vms. Viiakse ellu toetuse kasutamisega seotud teavitustegevusi.

4. Tulemused

4.1. Punktis 3 nimetatud tegevuste tulemuseks on taastatud veerežiimiga jääksood.

4.2. Punktis 3 nimetatud projekti tulemusnäitaja, meetme tegevuse väljundinäitaja, meetme tulemusnäitaja ning nende sihttasemed on:

	Näitaja	Algtase (2013. aasta)	Sihttase (2023)
Projekti tulemusnäitaja Taastatud veerežiimiga jääksood	ha	0	2000
Projekti tulemusnäitaja Taastatud veerežiimiga jääksood	ha	0	2000
Meetme tegevuse väljundinäitaja Taastatud veerežiimiga jääksood	ha	200	2000
Meetme tulemusnäitaja Ökosüsteemile omase veerežiimiga alade osakaal kogu mahajäetud alade pindalast	%	2,3	32

5. Projekti elluviimise korraldajad

5.1. Rakendusasutus on Kliimaministeerium.

5.2. Rakendusüksus on Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus.

5.3. Tegevuste elluviija on Riigimetsa Majandamise Keskus.

- 5.4. Projekti elluviimise koordineerimiseks moodustab elluviija projekti juhtrühma, mis koosneb elluviija, Kliimaministeeriumi ja Keskkonnaameti esindajatest ning vaatlajast, kes on Sihtasutuse Keskkonnainvesteeringute Keskuse esindaja.

6. Tegevuste abikõlblikkuse periood

Tegevuste abikõlblikkuse periood algab 1. jaanuaril 2016 ning lõpeb hiljemalt 31. detsembril 2023.

7. Tegevuste eelarve ja ajakava

- 7.1. Toetust makstakse Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist.
- 7.2. Toetuse maksimaalne osakaal on 85% abikõlblikest kuludest ning projekti omafinantseeringu minimaalne osakaal on 15% abikõlblikest kuludest.
- 7.3. Projekti kogueelarve on 3 262 985,09 eurot. Projekti tegevuste eelarve ja tegevuste ajakava on esitatud käskkirja lisas 2.
- 7.4. Detailsemad aastased tegevuskavad ja eelarved kinnitab projekti juhtrühm iga aasta 5. veebruariks. 2016. aasta tegevuskava ja eelarve kinnitatakse 90 päeva jooksul, alates toetuse andmise tingimuste kehtestamisest.

8. Kulude abikõlblikkus

- 8.1. Kulu on abikõlblik, kui see vastab Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. a määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ (edaspidi *ühendmäärus*) §-le 2 ning käesolevas käskkirjas sätestatud tingimustele.
- 8.2. Abikõlblikud on kulud, mis on otseselt vajalikud projekti väljundite loomiseks punktis 3 nimetatud tegevuste elluviimisel ja meetme tulemuste, meetme tegevuse väljundite ning projekti eesmärkide ja tulemuste saavutamiseks, sh;
- 8.2.1 keskkonnamõju eelhindangu ja keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) kulud;
- 8.2.2 korrastamisprojektide koostamise kulud ja ekspertiisi tasud;
- 8.2.3 veerežiimi taastamiseks vajalikud kulud, sealhulgas puude eemaldamise ja kraavide sulgemise, vee ümberjuhtimise ja kraavidesse veetõkendite rajamisega seotud kulud, vajadusel turbasammalde fragmentide külvamise kulud;
- 8.2.4 veerežiimi taastamise tulemuslikkuse hindamisega seotud kulud, sealhulgas seireseadmete soetamise ja haldamise (näitude lugemine, korraline hooldus jms) kulud;
- 8.2.5 vajadusel korrastamisprojektis ette nähtud teede, ülesõitude, truupide ehitamise ja rekonstrueerimise kulud;
- 8.2.6 projekttingimustele vastavate paisutustingimuste korrigeerimisega seotud kulud;
- 8.2.7 personalikulud, mis on nimetatud ühendmääruse § 3 lõikes 1;
- 8.2.8 kinnisasja ostmise kulud, kui need ei moodusta üle 10% projekti abikõlblikest kogukuludest;
- 8.2.9 punktis 3 nimetatud tegevustega seotud avalikustamise kulud, riigilõivud, ekspertiisid ja omanikujärelevalve kulud, kui need kokku ei moodustada üle 10% tegevuse abikõlblikest kuludest.
- 8.3 Abikõlblikud ei ole:
- 8.3.1 ühendmääruse §-s 4 nimetatud kulud;
- 8.3.2 üldkulud.

9. Toetuse maksmise tingimused ja kord

- 9.1. Toetus makstakse välja vaid abikõlbliku kulu hüvitamiseks.
- 9.2. Toetust makstakse tegelike kulude alusel ühendmääruse § 14 lg 1 punktis 1 nimetatud korras.
- 9.3. Toetuse saaja esitab maksetaotluse rakendusüksuse kehtestatud vormil ja lisab sellele vähemalt järgmised dokumendid:
- 9.3.1 hanke korraldamist tõendavad dokumendid, kui hange ei ole läbi viidud riigihangete registris ja tehingu eeldatav hind ilma käibemaksuta on 20 000 eurot või suurem ja dokumente ei ole eelnevalt rakendusüksusele esitatud;

- 9.3.2 leping, mille alusel on kohustus võetud. Lepingut ei lisata juhul, kui leping on eelnevalt rakendusüksusele esitatud ja lepingut ei ole muudetud ning juhul, kui hange on läbi viidud riigihangete registris;
- 9.3.3 lepingu muudatused, lepingukohase reservi kasutamist õigustav dokument, õiguskaitsevahendite kasutamise teavitused olemasolu korral;
- 9.3.4 arve või muu raamatupidamisdokument;
- 9.3.5 asjade, teenuste või ehitustööde üleandmist ja vastuvõtmist tõendava dokumendi koopia;
- 9.3.6 raamatupidamises projekti kulude kajastamist tõendav dokument;
- 9.3.7 makset tõendav dokument.
- 9.4. Rakendusüksus võib vajadusel küsida täiendavaid dokumente lisaks punktis 9.3 toodud loetelule.
- 9.5. Maksetaotlus esitatakse struktuuritoetuse registri kaudu või registri väliselt elektrooniliselt digitaalselt allkirjastatuna aadressile info@kik.ee.
- 9.6. Maksetaotlus esitatakse vähemalt üks kord kvartalis või vastavalt ühendmääruse § 11 lõikes 3 toodule.
- 9.7. Rakendusüksus kontrollib 30 kalendripäeva jooksul maksetaotluse ja sellele lisatud dokumentide nõuetele vastavust, kulude abikõlblikkust ning vastavust käesolevas käskkirjas toodud tingimustele. Puuduste korral määrab rakendusüksus elluvijale tähtaja nende kõrvaldamiseks. Menetlusaeg pikeneb aja võrra, mis kulub elluvijal puuduste kõrvaldamiseks.
- 9.8. Rakendusüksus võib peatada maksetaotluse menetlemise osaliselt või täielikult struktuuritoetuse seaduse § 30 lõikes 1 toodud juhul.
- 9.9. Viimane maksetaotlus esitatakse koos projekti lõpparuandega või pärast projekti lõpparuande esitamist hiljemalt 17.01.2024. Lõppmakse teeb rakendusüksus hiljemalt 31.03.2024.

10. Elluvijja kohustused

- 10.1. Elluvijale kohalduvad kõik struktuuritoetuse seaduse §-des 24 ja 26 ja selle alusel kehtestatud õigusaktides ja käesolevas käskkirjas sätestatud toetuse saaja kohustused.
- 10.2. Elluvijja esitab rakendusüksuse poolt nõutud vormikohase projekti hankeplaani (sh toetuse väljamaksete prognoosi) hiljemalt ühe kuu jooksul käskkirja kinnitamisest ja kohustub uuendama seda igal aastal hiljemalt 10. jaanuaril, 10. aprillil, 10. juulil ja 10. oktoobril.
- 10.3. Lihthange ja hankemenetlus viiakse läbi elektrooniliselt riigihangete registris.
- 10.4. Elluvijja peab projekti juhtrühmas kinnitatud alade kohta küsima Keskkonnaametilt veerežiimi taastamise tingimused.
- 10.5. Elluvijja peab hankima veerežiimi taastamise projekteerimistööd ja vajadusel KMH.
- 10.6. Elluvijja peab hankima veetaseme seireseadmed.
- 10.7. Elluvijja peab projekteerimise käigus viima läbi avalikustamiskoosolekud ja tutvustama kavandatud tegevusi kõigile huvilistele, sh veetaseme muutmise mõjutatud maade/alade omanikele.
- 10.8. Elluvijja peab korrastamisprojektiga ettenähtud tegevustele võtma veetaseme muutmise mõjutatud maade/alade maaomanike nõusolekud. Kui nõusolekut ei saavutata, tuleb projekti tingimusi ja tegevusi korrigeerida.
- 10.9. Elluvijja peab taotlema korrastamisprojekti realiseerimiseks vajalikud kooskõlastused.
- 10.10. Elluvijja peab tutvustama korrastamisprojekte Eesti Maavarade Komisjonile.
- 10.11. Elluvijja garanteerib projektis ettenähtud tegevuste elluviimise.
- 10.12. Projekti elluvijja teostab tööde seiret aastatel 2016-2023.
- 10.13. Tööde lõppemisel hindab projekti elluvijja, kas tööd on teostatud vastavalt projektile.
- 10.14. Elluvijja kohustub korrastamisprojektide koostamise ja korrastamistööde teostajate meeskonda kaasama hüdrogeoloogi ja maaparandusliku hariduse ja töökogemusega spetsialistid ning kui taastamisala on seotud registrisse kantud maaparandussüsteemiga, tuleb tegevus kooskõlastada Põllumajandusametiga.

11. Tegevuste elluviimise seire

- 11.1.** Projekti elluviija esitab rakendusüksusele vahe- ja lõpparuande käesoleva käskkirja punktis sätestatud tähtpäevadel rakendusüksuse kehtestatud vormil koos nõutud lisadega digitaalselt allkirjastatuna aadressile info@kik.ee.
- 11.2.** Projekti vahearuanne sisaldab vähemalt projekti aruandlusperioodi tegevuste ülevaadet, teavet projekti eesmärgi, väljundite ja tulemuste saavutamise kohta ning hinnangut projekti eesmärgi, väljundinäitaja ning tulemuste saavutamise võimalikkuse kohta projekti lõpuks.
- 11.3.** Projekti elluviija esitab projekti vahearuande projekti iga rakendamise aasta kohta hiljemalt järgmise aasta 1. veebruaril. Esimene aruanne esitatakse hiljemalt 1. veebruaril 2017.
- 11.4.** Projekti lõpparuanne sisaldab kogu projekti kõigi tegevuste ülevaadet, teavet projekti eesmärgi, tulemuste ja väljundite saavutamise kohta.
- 11.5.** Projekti elluviija esitab projekti lõpparuande hiljemalt koos viimase maksetaotlusega 17.01.2024.
- 11.6.** Rakendusüksusel on õigus toetuse sihipärase kasutamise hindamiseks nõuda elluvijalt aruannete esitamist projekti abikõlblikkuse perioodile järgneva viie aasta jooksul. Alade korrastamise kvaliteedi ja tulemuslikkuse hindamiseks tuleb projekti elluvijal esitada seireandmed digitaalselt, juhindudes projektis nimetatud tulemusnäitajatest ja asjakohasel määral MTÜ Märjalade Ühingu koostatud metoodikast.
- 11.7.** Tulemusseire kavandamisel ja elluviimisel juhindutakse järgmistest põhimõtetest:
 - 11.7.1** kõikidel aladel teostatakse veetaseme seiret vastavalt seirekavas ettenähtud seiretihedusele;
 - 11.7.2** vähemalt 5 alal, sh kõikidel aladel, kus teostatakse turbasammalde külv rakendatakse kompleksset seiret taimekatte muutuste ja keskkonnategurite muutuste vaheliste põhjuslike seoste hindamiseks;
 - 11.7.3** kompleksse seirega alade taastamine planeeritakse eksperimentaalselt, vastavalt korrastamisprojektis näidatud tingimustele.

12. Tegevuste ja nende elluviimise tingimuste muutmine

- 12.1** Projekti tegevuste eelarvet võib elluviija ilma muutmise taotlust esitamata muuta kuni 10% ulatuses, kui seejuures ei muutu projekti kogueelarve. Seejuures peab elluviija rakendusüksust eelnevalt muudatustest ja selle põhjustest teavitama.
- 12.2** Kui projekti elluviija soovib projekti muuta suuremas ulatuses kui on nimetatud punktis 12.1 või teha projektis sisulisi muudatusi, mis vähendavad projekti tulemusi või väljundinäitajaid, siis esitatakse rakendusüksusele põhjendatud taotlus. Projekti elluviija teavitab rakendusüksust projekti muutmise taotluse esitamisest ning selle põhjustest. Rakendusüksus hindab muudatuse põhjendatust ning teeb vajadusel projektis vastavad muudatused.

Keskkonnaministri 07.07.2016 käskkirja nr 636
Lisa 2

Tegevuskava ja eelarve aastateks 2016–2023

Projekti maksumus					
Kogumaksumus (EUR)	Abikõlbliku kulu summa (EUR)	Ühtekuuluvusfondi toetus (EUR)	Ühtekuuluvusfondi toetuse määr (%)	Omafinantseering (EUR)	Omafinantseeringu määr (%)
3 262 985,09	3 262 985,09	2 773 537,33	85	489 447,76	15

Tegevused	Näitaja	Sihttase	Tegevuse algus	Tegevuse lõpp	EL toetuse summa (EUR)	Omafinantseering (EUR)	Tegevuse abikõlblik summa (EUR)
Kuivendatud, ammendatud ja hüljatud turbaalade korrastamine	Taastatud veerežiimiga mahajäetud turbaalad (ha)	2000	1.01.2016	31.12.2023	2 505 787,33	442 197,76	2 947 985,09
Projekti juhtimine, üldkulud	Horisontaalne tegevus		1.01.2016	31.12.2023	267 750	47 250	315 000

Projekti tehtavad detailsed tegevused lepitakse kokku projekti juhtrühmas.

Keskkonnaministri 18.03.2020 käskkirja nr 12
Lisa 1

Toetuse andmise tingimused ja kord

1. Reguleerimisala

Käskkirjaga reguleeritakse prioriteetse suuna 7 „Veekaitse“ meetme 7.2 „Saastunud alade ja veekogude korrastamine tegevuse 7.2.3 „Kuivendatud, ammendatud ja hüljatud turbaalade korrastamine“ raames toetuse andmise ja kasutamise tingimusi ja korda. Käesoleva käskkirjaga reguleeritakse prioriteetse suuna 8 „Roheline infrastruktuur ja hädaolukordadeks valmisoleku suurendamine“ meetme „Kaitsealuste liikide ja elupaikade säilitamine ning taastamine“ tegevuse 8.1.7 „Vooluveekogude tervendamine (kalade rändetingimuste tagamine lõhejõgedele rajatud paisudel)“ raames toetuse andmise ja kasutamise tingimusi ning korda.

2. Toetuse andmise eesmärk

- 2.1. Toetust antakse ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020 prioriteetse suuna 8 „Roheline infrastruktuur ja hädaolukordadeks valmisoleku suurendamine“ meetme „Kaitsealuste liikide ja elupaikade säilitamine ning taastamine“ eesmärgil, milleks on „Paranenud seisundis kaitstavad liigid ja elupaigad“ ja tulemusnäitajate, milleks on „Paranenud või samaks jäänud seisundiga liikide arv“ ja „Paranenud või samaks jäänud seisundiga elupaigatüüpide arv“ saavutamiseks.
- 2.2. Toetust antakse kaitstavate elupaikade taastamiseks jõgedes.

3. Toetatavad tegevused

Vooluveekogude tervendamine (kalade rändetingimuste tagamine lõhejõgedele rajatud paisudel). Tegevuse käigus analüüsitakse lõhejõgedel paisude korrastamise võimalusi ja selgitatakse välja, millistel lõhejõgedel on võimalik projekti raames neid korrastada ning milliseid tegevusi oleks võimalik käesoleva projekti raames ellu viia. Vastavalt analüüsi tulemustele parandatakse kuluefektiivsel viisil juhtrühma poolt kinnitatud lõhejõgede korrastamise vajadus ja ulatus. Viiakse ellu toetuse kasutamisega seotud teavitustegevusi. Tegevuse tulemusena luuakse võimalus toetust saanud aladel elupaikade ja liikide seisundi paranemiseks. Viiakse ellu toetuse kasutamisega seotud teavitustegevusi. Tegevus on üle-eestiline ning viiakse ellu 31.12.2023.

4. Tulemused

- 4.1. Punktis 3 nimetatud tegevuste tulemuseks on taastatud kaitstavad elupaigatüübid või kaitstavate liikide elupaigad.
- 4.2. Punktis 3 nimetatud tegevuste väljundinäitajad ja sihttasemed ning meetme tulemusnäitajad on:

	Näitaja mõõtühik	Algtase (2014 aasta)	Sihttase (2023)
Meetme väljundinäitaja, projekti tulemusnäitaja Soetatud, rajatud ja rekonstrueeritud objektide arv seoses kaitstavate liikide või elupaikadega	objekt	0	11
Projekti väljundinäitaja Rändetakistuste arv, kus on koostatud nende likvideerimiseks vajalike tööde analüüs	tükk	0	39

5. Projekti elluviimine

- 5.1. Rakendusasutus on Kliimaministeerium.
- 5.2. Rakendusüksus on Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus.
- 5.3. Tegevuste elluviija on Riigimetsa Majandamise Keskus.
- 5.4. Projekti elluviimise koordineerimiseks moodustab elluviija projekti juhtrühma, mis koosneb elluviija, Keskkonnaameti, Keskkonnaagentuuri, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi ja Kliimaministeeriumi esindajatest.

6. Tegevuste abikõlblikkuse periood

Tegevuste abikõlblikkuse periood algab 1. novembril 2019 ning lõpeb hiljemalt 31. detsembril 2023.

7. Tegevuste eelarve ja ajakava

- 7.1. Projekti kogueelarve on 1 251 049 eurot. Projekti tegevuste ajakava ja täpsem eelarve on toodud lisas 2.
- 7.2. Toetust makstakse Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist.
- 7.3. Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi toetuse maksimaalne osakaal on 85% abikõlblikest kuludest ehk 1 063 391,65 eurot, projekti riiklik kaasfinantseering on 15% abikõlblikest kuludest ehk 187 657,35 eurot.
- 7.4. Detailsema aasta tegevuskava ja eelarve kinnitab projekti juhtrühm iga aasta 5. veebruariks. 2020. aasta tegevuskava ja eelarve kinnitatakse 30 päeva jooksul käesoleva määruse jõustumisest.

8. Kulude abikõlblikkus

- 8.1. Kulu on abikõlblik, kui see vastab Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. a määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ (edaspidi *ühendmäärus*) §-dele 2 ja 5 ning käesolevas käskkirjas sätestatud tingimustele.
- 8.2. Abikõlblikud on:
 - 8.2.1 projekti kulud, mis on otseselt vajalikud projekti väljundite loomiseks punktis 3 nimetatud tegevuste elluviimisel ja meetme tulemuste ning projekti eesmärkide ja tulemuste saavutamiseks, sh, settelõksude rajamise kulud, koelmualade taastamise ja rajamise kulud, paisude eemaldamisega seotud kulud, kalapääsude rajamise kulud, karestike rajamisega seotud kulud ja töödeks hädavajaliku infrastruktuuri rekonstrueerimise ja korrastamise kulud, riigilõivud, ekspertiisid, keskkonnamõju hindamise ja omanikujärelevalve kulud ning 5% ulatuses projekti abikõlblikest kuludest otseste tegevustega seonduvate töövahendite soetamise kulud;
 - 8.2.2 personalikulud, mis on nimetatud ühendmääruse § 3 lõikes 1;
 - 8.2.3 maa ostmise kulud;
 - 8.2.4 teavitamise ja avalikustamise kulud, mis on vajalikud Vabariigi Valitsuse 19.09.2014. a määruse nr 146 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse andmisest avalikkuse teavitamise, toetusest rahastatud objektide tähistamise ning Euroopa Liidu osalusele viitamise nõuded ja kord“ nõuete täitmiseks;
 - 8.2.5 ühendmääruse § 9 kohased projekti kaudsed kulud, § 3 lg 1 punktide 5, 6 ja 7 kohased personalikulud ning transpordikulud kokku 15% ulatuses projekti otseste personalikulude maksumusest.
- 8.3. Abikõlblikud ei ole:
 - 8.3.1 ühendmääruse §-s 4 nimetatud kulud;
 - 8.3.2 üldkulud tegelike kulude alusel;
 - 8.3.3 kasutatud seadme ostmise kulud;
 - 8.3.4 käibemaks, kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 69 lõike 3 punkti c kohaselt on käibemaks käibemaksuseaduse alusel tagasi saadav.
- 8.4. Käesoleva määruse järgi antav toetus ei ole riigiabi.

9. Toetuse maksmise tingimused ja kord

- 9.1. Toetus makstakse välja vaid abikõlbliku kulu hüvitamiseks.
- 9.2. Toetust makstakse tegelike kulude alusel ühendmääruse § 14 lg 1 punktis 1 nimetatud korras.
- 9.3. Elluviija esitab maksetaotluse E-toetuse keskkonnas ja lisab sellele vähemalt järgmised dokumendid:
 - 9.3.1 projekti raames sõlmitud hankepingu ja töölepingud ning nende muudatused;
 - 9.3.2 töövõtulepingukohase reservi kasutamist õigustav dokument;
 - 9.3.3 arve või muu raamatupidamisdokument;
 - 9.3.4 asjade, teenuste või ehitustööde üleandmist ja vastuvõtmist tõendava dokumendi koopia;
 - 9.3.5 raamatupidamises projekti kulude kajastamist tõendav dokument ja summade finantsjaotuse (summade jagunemise põhivaraks või tegevuskulude katteks).
- 9.4. Elluviija esitab rakendusüksuse nõudmisel hanke korraldamist tõendavad dokumendid, kui hange ei ole läbi viidud riigihangete registris ja tehingu hind ilma käibemaksuta on 20 000 eurot või sellest suurem.
- 9.5. Maksetaotluse makstud abikõlblike kulude kohta riigihanke piirmääraga võrdse või seda ületava maksumuse korral esitatakse kord kuus ja muudel juhtudel vähemalt kord kvartalis.
- 9.6. Rakendusüksus kontrollib 30 kalendripäeva jooksul maksetaotluse ja sellele lisatud dokumentide nõuetele vastavust, kulude abikõlblikkust ning vastavust käesolevas käskkirjas toodud tingimustele. Puuduste korral määrab rakendusüksus elluviijale tähtaja nende kõrvaldamiseks. Menetlusaeg pikeneb aja võrra, mis kulub elluviijal puuduste kõrvaldamiseks.
- 9.7. Rakendusüksus võib peatada maksetaotluse menetlemise osaliselt või täielikult struktuuritoetuse seaduse § 30 lõikes 1 toodud juhul.
- 9.8. Viimane maksetaotlus esitatakse koos projekti lõpparuandega või pärast projekti lõpparuande esitamist hiljemalt 17.01.2024. Lõppmakse teeb rakendusüksus hiljemalt 31.03.2024.

10. Elluviija kohustused

- 10.1. Elluviijale kohalduvad kõik struktuuritoetuse seaduse §-des 24 ja 26 ja selle alusel kehtestatud õigusaktides ja käesolevas käskkirjas sätestatud toetuse saaja kohustused.
- 10.2. Elluviija esitab rakendusüksusele info projekti hangete ja maksete kohta igal aastal 1. märtsiks ja 1. septembriks.
- 10.3. Lihthankemenetlus ja riigihanke hankemenetlus viiakse läbi elektrooniliselt riigihangete registris.
- 10.4. Elluviija tagab projekti väljundite ja tulemuse säilimise ning sihipärase kasutamise.

11. Tegevuste elluviimise seire

- 11.1. Projekti elluviija esitab rakendusüksusele vahe- ja lõpparuande E-toetuse keskkonna kaudu.
- 11.2. Projekti vahearuanne sisaldab vähemalt projekti aruandlusperioodi tegevuste ülevaadet, teavet väljund- ning tulemusnäitajate saavutamise kohta ning hinnangut väljund- ning tulemusnäitajate saavutamise võimalikkuse kohta projekti lõpuks.
- 11.3. Projekti elluviija esitab projekti vahearuande projekti iga rakendamise aasta kohta hiljemalt järgmise aasta 5. veebruaril.
- 11.4. Projekti lõpparuanne sisaldab vähemalt kogu projekti kõigi tegevuste ülevaadet ja teavet projekti väljund- ning tulemusnäitajate saavutamise kohta.
- 11.5. Projekti elluviija esitab projekti lõpparuande hiljemalt koos viimase maksetaotlusega.
- 11.6. Rakendusüksusel on õigus toetuse sihipärase kasutamise hindamiseks nõuda elluviijalt aruannete esitamist projekti abikõlblikkuse perioodile järgneva viie aasta jooksul.

12. Tegevuste ja nende elluviimise tingimuste muutmine

- 12.1. Projekti tegevuste eelarvet võib elluviija ilma muutmise taotlust esitamata juhtrühma kirjalikul nõusolekul kõikide tegevuste osas muuta, kui seejuures ei muutu projekti kogueelarve.

- 12.2. Kui projekti elluviija soovib projekti muuta suuremas ulatuses kui punktis 12.1 nimetatud või teha projektis sisulisi muudatusi, mis vähendavad oluliselt projekti tulemusi või väljundnäitajaid, siis esitakse rakendusasutusele põhjendatud taotlus. Rakendusasutus hindab muudatuse põhjendatust ning teeb vajadusel projektis muudatused lähtudes struktuuritoetuse seaduses sätestatud korrast.

Keskkonnaministri 18.03.2020 käskkirja nr 126
Lisa 2

2019–2023 eelarve ja tegevuskava

Projekti maksumus

Kogumaksumus (EUR)	Abikõlbliku kulu summa (EUR)	Toetus (EUR), sh riiklik kaasfinantseering	Toetuse, sh riikliku kaasfinantseeringu määr %
1 251 049,00	1 251 049,00	1 251 049,00	100

Tegevuste loetelu ja eelarve

Tegevused	Näitaja	Sihttase (2023)	Tegevuse algus	Tegevuse lõpp	Abikõlblik summa (EUR)
Rändetakistuse likvideerimise kavandamine, paisude avamine kalade rändeks (kõrvaldatud rändetakistuste arv)	Soetatud, rajatud ja rekonstrueeritud objektide arv seoses kaitstavate liikide või elupaikadega	11	1.09.2019	31.12.2023	1 078 549,00
Otsene personalikulu			1.09.2019	31.12.2023	150 000,00
Ühtne määr			1.09.2019	31.12.2023	22 500,00
Horisontaalne kulu kokku:					172 500,00
KÕIK KOKKU					1 251 049,00

Eelarve jaotus rahastajate kaupa

Rahastaja	Abikõlblik summa (EUR)
Riiklik kaasfinantseering	187 657,35
Ühtekuuluvusfond	1 063 391,65
Toetuse summa (sh riiklik kaasfinantseering)	1 251 049,00
KOKKU	1 251 049,00

Projekti tehtavad detailsed tegevused lepitakse kokku projekti juhtrühmas.